



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Abdulhamit Gül** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 12.03.2021

Remziye Tosun

Diyarbakır Milletvekili

14 Nisan 2020 tarihinde kabul edilen ve 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren 5275 sayılı Kanun'da İdare ve Gözlem Kurulu'nun iyi hal değerlendirmelerine yönelik yetkisini artıran düzenlemeler yapılmıştır. Belirli suçlar kapsamında hükümlünün koşullu salıverilmesine ve iyi hal değerlendirmesine ilişkin esaslar ağırlaştırılmıştır. 14 Nisan 2020 tarihindeki düzenleme ile birlikte 5275 sayılı kanunun 89.maddesinin 1.fıkrasında pişmanlık gibi muğlak bir ölçüt getirilmiş olup "*haklarını iyi niyetle kullanıp kullanmadığı*", "*işlediği suçtan dolayı duyduğu pişmanlık*", "*toplumla bütünleşmeye hazır olup olmama*" vb. subjektif hükümler yer almaktadır.

Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda bulunan Bahattin Demir adlı mahpus cezasının 3/4'ünü infaz etmiş olmasına rağmen 14 Nisan 2020 tarihli yeni düzenleme ile tahliye edilmemiştir. İdare ve Gözlem Kurulu'nda salıverilmemesinin ve 'iyi halli' bulunmamasının gerekçesi olarak 'pişmanlık' göstermediği öne sürülmüştür.

TCK'nın 7.maddesinin 3.fıkrasında "*güvenlik tedbirleri hakkında, infaz rejimi yönünden hüküm zamanında yürürlükte bulunan kanun uygulanır*" şeklinde düzenlenmiştir. Koşullu salıverilme bakımından TCK'nın 1. ve 2.fıkralarındaki zaman bakımından uygulama kurallarının uygulanacağı açıkça belirtilmiştir. Dolayısıyla suç tarihinden sonra yürürlüğe giren hüküm aleyhe ise sanık hakkında uygulanamaz. Dolayısıyla 1 Ocak 2021 tarihinde yürürlüğe giren 5275 sayılı Kanun'unun söz konusu mahpuslar için uygulanması kişiyi özgürlüğünde yoksun bırakarak ağır insan hakları ihlali suçu işlenmesine sebep olmaktadır.

Bununla birlikte Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda koğuşlara gelişigüzel baskın yapıldığı, mahpuslara hakaret edildiği, kitaplarının alındığı, mahpusların bir kısmının Diyarbakır F tipi Ceza İnfaz Kurumuna gönderildiği gibi keyfi uygulamalar olduğu beyan edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Bakanlığınız İdare ve Gözlem Kurulu'nun mahpusların koşullu salıverilmesine ilişkin yetkisinin keyfilik bakımından ve ayrımcılık yasağı, eşitlik, kişi hürriyeti ve güvenliği, özgürlük ve güvenlik hakkı bakımından Anayasa'nın 2, 10, 19, 36 ve 38. maddeleri ile AİHS'nin 5, 7 ve 14. maddelerine aykırı olduğundan haberdar mıdır? Bakanlığınız söz konusu durumla ilgili ağır hak ihlallerini ortadan kaldıracak bir çalışması var mıdır?
- 2- Bir mahpusun pişmanlık göstermesi ne demektir? İdare ve Gözlem Kurulu, mahpusların pişmanlık göstermesini hangi dayanaklara göre değerlendirmektedir?
- 3- TCK'nun 7.maddesine istinaden 5275 sayılı kanunun 89.maddesindeki değişiklik suçun işlendiği tarih esas alınmayarak Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nun İdare ve Gözlem Kurulu açıkça suç işlemektedir. Bakanlığınız söz konusu durumdan haberdar mıdır? Bakanlığınızca konu ile ilgili herhangi bir işlem başlatılacak mıdır?
- 4- Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpuslara hakaret edildiği Bakanlığınızın bilgisi dâhilinde midir? Bakanlığınızca konu ile ilgili infaz memurlarına soruşturma açılmış mıdır?
- 5- Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda koğuşlara gelişigüzel baskın yapıldığı, kitaplarının alındığı gibi uygulamaların gerekçesi nedir?
- 6- Diyarbakır D Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu'nda mahpusların bir kısmının Diyarbakır F tipi Ceza İnfaz Kurumuna gönderildiği beyan edilmektedir. Pandemi sürecinde mahpusların başka cezaevlerine sevkinin zorlaştırıldığı göz önüne bulundurularak mahpusların Diyarbakır F tipi Ceza İnfaz Kurumuna gönderilmesinin temel gerekçesi nedir?
- 7- İnsan Hakları Eylem Planı'nın açıklandığı bu günlerde Bakanlığınız söz konusu hak ihlallerini ortadan kaldıracak ne gibi çalışmaları vardır?
- 8- 1 Ocak'tan bugüne ülke genelinde bu şekilde infazı ertelenen, koşullu salıverilmesi gerekirken Cezaevi Yönetimlerinin İdare ve Gözlem Kurulunca 'iyi halli' bulunmayan kaç hükümlü vardır?